

הַבְּנֵת הָאֲגָרוֹף הַקְּמוּץ

מאוקראינית: אלכס אוורבוך

ואסיל הולבורודקו הוא משורר וחוקר פולקלור אוקראיני. נולד ב־1945 באדריאנופיל שבמחוז לווהנסק באוקראינה. עד 1986 נאסר עליו לפרסם בברית המועצות. ספר שיריו הראשון פורסם בארצות הברית ב־1970. עד כה פרסם ארבעה־עשר ספרי שירה ושני ספרי מחקר על הפולקלור האוקראיני. זכה בשורה של פרסים ספרותיים, ביניהם הפרס הלאומי לספרות ע"ש טאראס שבצ'נקו (1994). עקב המלחמה בלוהנסק נאלץ לעזוב את העיר ולעבור לקייב, שם הוא מתגורר עד היום.

המקוללים מאבן

הַמְקַלְלִים לְהִיּוֹת אָבֵן
אֶלֶף שָׁנִים
בְּתֵם הַקְלָלָה
יוֹצְאִים מֵהָאָבֵן
עִם פְּנֵי אָבֵן
מִתְשַׁבְּבִים סָבִיב שְׁלַחֲנוֹת אָבֵן
בִּידֵי אָבֵן
בוֹצְעִים לַחֵם מֵאָבֵן
אוֹמְרִים מְלוֹת אָבֵן
בְּשִׁבִּיל אֵלָה שְׁלֹא מְקַשִּׁיבִים
לְדַבּוֹרֵם הַמֵּאָבֵן
מְכִינִים מִבֶּטוֹן
שְׁקִי אָבֵן

זִקָּן

בְּעוֹדוֹ יֶלֶד
הִצִּיץ בְּחֹר הָעֵץ
הָעֵתִיק
מִתּוֹךְ סִקְרָנוֹת לְסוּדוֹת
הָעוֹלָם

עֲכָשׁוּ פָּנֵי הַזִּקָּן הֵם
הָעֵץ הָעֵתִיק
אֲשֶׁר מֵחֵרוֹ
מִצִּיץ יֶלֶד
וּבְעֵינָיו
בְּמָקוֹם סִקְרָנוֹת
פָּחַד

זִיכְרוֹן כּוֹאֵב

נוֹצֵת צִפּוֹר לְבָנָה
שָׁאֵת שְׁמָה שְׂכָחוּ הָאֲנָשִׁים
מוֹדִיקָה אֲרָכוֹת עַל קִיר הָעֵינִים הַלָּבֵן

בְּעֵינִים פְּקוּחוֹת לְרוּחָהּ
הַדְּמָמָה זוֹרַעַת פְּרָחִים
עִם מְרֹאוֹת-עַלִי-הַכּוֹתֶרֶת
הַמְּכַאִיבוֹת לְעֵלְמוֹת הַמְּבִיטוֹת.

*

לְהוֹדִקָּן, מִשְׁנָה לְשָׁנָה לְהוֹסִיף
לְאֶסֶף הַפְּרָטִי בְּעֵלִית הַגֶּג
עוֹד זוֹג נְעִלִים מְרֻפָּטוֹת,
לְהַחֲלִיף כַּפּוֹת עֵץ שְׁחוּקוֹת בַּחֲדָשׁוֹת,
לְשִׁיף אֶת גִּלְגַּל הַבָּאָר,

להעשות רציני,
 לשחק ברצינות
 במשפחה, בחובות, בידידות גברים
 ולא להאמין לחלומות
 שבהם הפכות מדברות כבני אדם.

*

אני מרגיש שבעיר הזאת מישוהו איננו
 על דעת עצמי אתפס את תא הטלפון הצבורי
 ואתחיל לחיג לכל קצות העיר,
 ובכל מקום יענו לי
 ידידי (שהפרעתי להם בקפה הבקר)
 ויבשרו לי שהם בריאים ושלמים
 אבל אני יודע שמישוהו איננו
 ואלי אין שום דרך לחיג.
 אציץ בכל כניסות הבנינים, בדירות
 במוסדות צבוריים בתקוה לפגוש את
 מי שאיננו.
 אעוף מעל העיר, ארד אל הרקבת התחתית
 ולא אמצא אותו.
 אלה לקולנוע ולנשף רקודים,
 אלה מתחת לחלונות הבתים הגבוהים,
 אלה לחנות הצעצועים
 ולא אמצא אף אחד בשום מקום.

ורק אז אבין שבעיר הזאת
 אני עצמי איננו.

הוא השתלט על הבנת
האגרוף הקמוץ
כשחמשה נהרות כאצבעות
זרמו אל אותו הים
ועל פני כף היד שטו הספינות
ומתוך האגרוף הפתוח
האצבעות זרמו בכוונים שונים
וכף היד הפכה למדבר
אבל את זה הוא ידע כבר